

Méér groen,
méér lokaal,
méér samen!

Klimaatmakerskrant

Iste editie - 2024

Workshop 1: Wat zet jij op de agenda?

Een korte recap!

De eerste workshop van Klimaatmakers zit er op! Na een korte kennismakingsronde, gingen we gisterenavond samen met 18 enthousiaste dorpsgenoten aan de slag om na te denken over de klimaatuitdagingen in onze gemeente. Onder het genot van een drankje en hapje babbelden we over 3 belangrijke klimaatthema's. We gingen dieper in op de nuances: wat houdt ons tegen om hier iets aan te doen? En wat kan ons helpen? De tijd vloog voorbij, de glazen raakten leeg, en de hapjes verdwenen in een mum van tijd. Aan het eind van de avond presenteerde elke groep één uitdaging én de gedroomde toekomst als we die oplossen.

Wat hebben we gedaan?

Introductie Wat is Klimaatmakers?

Speeddates om kennis te maken met elkaar & onze klimaatuitdagingen

Groepsoefening

We gingen in groepen dieper in op drie belangrijke thema's:

1. Meer groen, meer blauw
2. Energie en (ver)bouwen
3. Groen consumeren

Even uitwisselen, een drankje pakken en weer door!

Groepsoefening 'de zeilboot':

1. Wat is de droombestemming?
2. Wind mee: wat helpt ons?
3. Ankers: wat houdt ons tegen?
4. Haaien: Welke gevaren zien we?

En nog even presenteren!

**Benieuwd naar de resultaten?
Lees vooral de volgende pagina!**

De natuur is niet strak: ga voor avontuurlijk groen!

Mensen denken al snel: een tuin, dat is veel werk. Of: om een biodiverse tuin te hebben, heb je een grote tuin nodig. Niets is minder waar, maar de goede voorbeelden ontbreken. In tuinarchitectuur boekjes, zijn de gazons strak gemaaid. Vaak wordt er dan gekozen voor een groene woestijn (plastic gras) of verharding. En onkruid wordt bestreden met verdelger. Maar het kan ook anders!

Als we goede voorbeelden laten zien, mensen advies geven bij aanleg van tuinen en elkaar wat helpen met onderhoud, kan iedereen een avontuurlijke, groene (gedeelde) tuin hebben, passend bij hun levensfase.

Maar dan moeten we wel allemaal anders naar groen kijken. Doe jij mee?

Ruimte voor iedereen*

*inclusief de natuur

... Maar misschien niet voor ieder apart. We moeten met z'n allen energiezuiniger gaan wonen, maar dat is duur. Kleiner wonen is een manier om het betaalbaar & ecologisch te houden. En als je het combineert met collectieve ruimte, dan kan iedereen genieten van een tuin en hobby ruimtes. Als we dat voor elkaar krijgen, hoeft groen niet meer te wijken om plaats te maken voor mensen. Dat vraagt om een andere mentaliteit!

Gelukkig worden we ons wel allemaal bewust van deze uitdagingen, maar durven we elkaar er ook op aanspreken? Met de beste bedoelingen blijft het moeilijk om een andere burger iets bij te leren rond duurzaamheid - soms werkt dat zelfs averechts! Er is dus vooral veel begrip nodig voor elkaar, én nieuwe initiatieven die het goede voorbeeld tonen.

Korte keten kennis: allen daarheen!

Koop jij wel eens van de boer vlakbij? Hoewel deze groenten en dit fruit meer voedingsstoffen bevat, minder energie vraagt & lekkerder is (want het is in 't seizoen!) vinden nog weinig mensen de weg naar korte keten. We moeten dit nog meer in de aandacht brengen, en een manier vinden waarop lokaal kopen niet moeilijker is omdat je dan langs 10 plekken moet. Supermarkten en lokale evenementen kunnen hier een rol in spelen door meer lokale producten in de kijker te zetten. En we moeten af van het vooroordeel dat producten die er niet allemaal perfect uitzien, ook niet goed zullen smaken. Probeer het zelf eens!

**“Het is soms moeilijk om de mogelijkheden te zien,
maar ze zijn er wel!”**

Workshop 2: We bedenken ideeën!

Een korte recap!

Wat vliegt de tijd, we zijn al halverwege de Klimaatmakers workshops! Op de zonnigste dag van de week kwamen we samen om te bedenken hoe we groenere, lokalere en klimaatbestendigere keuzes kunnen maken in hoe we onze tuin inrichten, inkopen doen & samen leven. Geen idee was te gek! Aan de hand van verschillende inspiratiebronnen werden de 20 aanwezige Heistenaars uitgedaagd om te dromen en originele ideeën te bedenken. En dat was hard maar leuk werken! We eindigden met enkele concrete acties, maar ook grote dromen.

Wat hebben we gedaan?

We begonnen de workshop met een korte **introdactie** over Klimaatmakers en gooiden daarna de bal rond om elkaar en elkaars klimaatacties beter te leren kennen.

Eens opgewarmd, doken we in een **doorschuifbrainstorm** en bedachten we zoveel mogelijk ideeën voor de uitdagingen die in de vorige sessie naar voren kwamen. Om de Heistenaars hun creativiteit te stimuleren, maakten we hierbij gebruik van verschillende inspiratiebronnen.

De vele ideeën die werden opgeschreven, **sorteerden** we nadien in een matrix, op basis van hun haalbaarheid en wenselijkheid. De ideeën die niet haalbaar/interessant waren, werden nog verbeterd zodat we zoveel mogelijk goede ideeën hadden.

We sloten de workshop af met een stemronde, waarbij iedereen zijn **top 3 ideeën koos**. Deze werden nog eens plenair besproken.

Benieuwd naar de resultaten? Lees vooral de volgende pagina's!

1. Zoveel mogelijk mensen een avontuurlijke tuin op maat!

Tijdens de brainstormsessie kwamen diverse ideeën en inzichten naar voren om **mensen te stimuleren, wilde, avontuurlijke tuinen aan te leggen, rijk aan biodiversiteit en lokale planten**. De eerste stap richting het behalen van deze doelstelling is het overbrengen van kennis via campagnes, informatieborden en workshops. Vervolgens moet dit avontuurlijke groen worden aangelegd en onderhouden:

Samen groeien, onderhouden & genieten van groen

Oprichten van buurtcomités voor het onderhoud van lokale parken en groene ruimtes in straten, en het uitbreiden van groene ruimte door ‘plantdagen’ te organiseren waar ongebruikte gemeentelijke en particuliere gronden kunnen worden omgezet naar bloemrijke weiden. Daarnaast kunnen samenwerkingen met lokale bedrijven helpen bij de financiering en het onderhoud van openbare plantsoenen, zoals door adoptieprogramma's waarbij bedrijven verantwoordelijk worden voor specifieke groene ruimtes.

Ook het ontwikkelen van gemeenschappelijke tuinruimtes als educatieve en recreatieve ‘hubs’, waar evenementen worden georganiseerd om de gemeenschap te versterken, is waardevol. Deze tuin kan een voorbeeld zijn van een biodiverse ‘4-seizoenentuin’ die het hele jaar door genot biedt. Ook initiatieven zoals planten & zaden uitwisselen en mensen met biodiverse tuinen belonen, worden geopperd.

Technologie om mee te leren & te verbeteren

De ontwikkeling van mobiele apps en online platforms kan gemeenschappen ondersteunen in het delen van kennis en middelen voor biodivers vriendelijk tuinieren. Andere innovaties zoals implementatie van druppelirrigatie en andere waterbesparende technieken, evenals sensortechnologie voor het monitoren van bodemvochtigheid, kan bijdragen aan efficiënter tuinieren. Ook het gebruiken van grasrobots op zonne-energie, kan tuinieren duurzamer maken.

Rol van de gemeente: Hoewel we bij Klimaatmakers focussen op acties voor en door burgers, kan ook de gemeente een rol spelen:

- Gemeentelijke websites en nieuwsbrieven als platform voor het uitwisselen van ecologische tuiniertips.
- Programma's rond de herontwikkeling van verwaarloosde stedelijke gebieden tot bloeiende groene ruimtes. Subsidies en technische ondersteuning kunnen helpen bij de aanleg van deze groene ruimtes.
- Beleidsmaatregelen kunnen het gebruik van schadelijke pesticiden beperken en natuurlijke plaagbestrijdingsmethoden promoten.
- Richtlijnen voor de ontwikkeling van duurzame stedelijke en landelijke groene ruimtes.
- Promoten van planten die natuurlijke bestuivers aantrekken.

2. Hoe kunnen we samen meer bereiken met minder?

Tijdens de brainstormsessie hebben we verschillende ideeën verzameld over **hoe we meer kunnen bereiken en minder kunnen verbruiken door collectiever samen te werken**. Belangrijk hierbij is het creëren van bewustwording over het belang hiervan, bijvoorbeeld via communicatiecampagnes, lezingen, en het betrekken van scholen bij buurttuinen. De volgende ideeën kwamen naar voren:

Delen, repareren en zichtbaar maken

Er veel ideeën bedacht rond het delen en ruilen van veel voorkomende maar weinig gebruikte consumentengoederen, zoals speelgoed, boeken, auto's en (bak)fietsen. Door stickers aan het raam, kunnen mensen aangeven wat ze willen delen/ruilen.

Ook het uitbreiden van repair cafés naar elke deelgemeente, en zelfs het aanbieden van reparaties aan huis, werd besproken. Daarnaast kwamen ideeën zoals buurttuinen, waar men samen voedsel kan verbouwen en gezamenlijk aankopen kan doen, naar voren. Ook inzamelingsacties en collectieve recyclingprogramma's werden aangekaart.

Technologie om te visualiseren & delen

Technologische oplossingen, zoals apps voor het delen van spullen en het monitoren van energieverbruik, kunnen gemeenschappen helpen om efficiënter en duurzamer te werken. Platformen die de milieu-impact van dagelijkse acties visualiseren, helpen bij bewustwording. Deze platformen, zoals, Peerby en Hoplr, bestaan al, maar kunnen nog verbeterd en vereenvoudigd worden.

Rol van de gemeente: De betrokkenheid van de gemeente bij het faciliteren van deze initiatieven, en verdere ondersteuning via beleid, werden ook in deze groep benoemd. Concreet werd nagedacht over de rol van de gemeente bij:

- Helpen bij het opzetten van partnerschappen
- Ontwikkeling van beleidsmaatregelen ter ondersteuning van collectieve projecten.
- Subsidies voor duurzaamheidsinitiatieven op gemeenschapsniveau.
- Verbetering van openbare infrastructuur en voorzieningen:
- Openbaar beschikbaar fietsgereedschap zoals pompen.

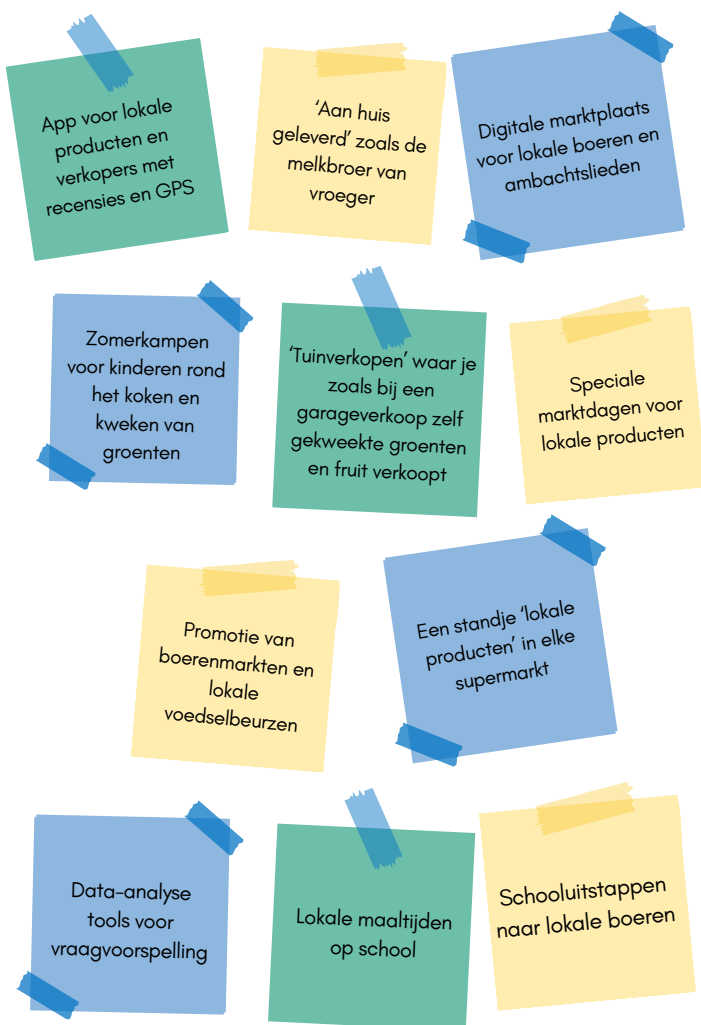
3. Hoe kunnen we mensen stimuleren om lokaal te kopen?

Tijdens de brainstormsessie zijn verschillende ideeën en inzichten naar voren gekomen om **mensen te stimuleren meer lokaal te kopen**. Hieronder zijn de belangrijkste punten uitgelicht. Net als bij de andere groepen, werd ook hier veel nadruk gelegd op **algemene bewustwording**, met een focus op educatieve programma's en dagelijkse herinneringen, zoals kalenders met seizoensgroenten.

Betrekken & promoten

Het promoten van boerenmarkten en lokale voedselbeurzen, evenals het organiseren van speciale dagen op markten voor enkel lokale producten, werden als enkele belangrijke ideeën gezien. Gemeenschapsprogramma's kunnen lokale boeren ondersteunen door middel van educatieve rondleidingen op boerderijen en hulp bij het opzetten van gemeenschapstuinen.

Verder werden ook initiatieven om buurtwinkels te betrekken bij de verkoop van lokale producten en het inzetten van jeugd- en sportverenigingen en rusthuizen om lokale producten te promoten, besproken.

Vraag & aanbod verbinden met apps

Er werd voorgesteld om een mobiele app te ontwikkelen met GPS-functionaliteit, waarmee consumenten lokale producten en verkopers gemakkelijk kunnen vinden. Deze app zou ook een reviewsectie bevatten voor consumentenfeedback. Daarnaast werd het idee geopperd om een e-commerce site en digitale marktplaats te creëren die consumenten direct met lokale boeren verbindt. Technologische hulpmiddelen zoals logistieke optimalisatiesoftware en data-analyse tools voor vraagvoorspelling werden ook besproken om de logistiek van korte ketens efficiënter te maken.

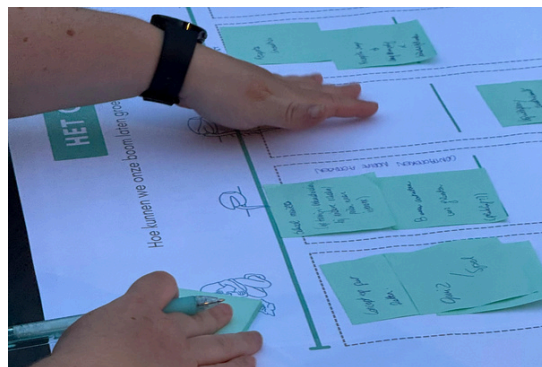
Rol van de gemeente: Hoewel we bij Klimaatmakers focussen op acties voor en door burgers, werd benadrukt dat regelgeving een cruciale rol speelt in het bevorderen van de verkoop van lokale producten en het ondersteunen van lokale boeren, zoals:

- Lokale wetten die boerenmarkten faciliteren en reguleringen die het gemakkelijker maken om lokale producten in winkels te krijgen (bv. door subsidies voor winkels met een bepaald percentage lokale producten).
- Lokale consumptie te stimuleren (bv. door verlaagde BTW op lokale producten), met bewustwordingscampagnes
- Steunprogramma's voor lokale boeren.

Workshop 3: Van ideeën naar acties!

Een korte recap!

Voor de derde keer op rij kwamen we samen op een van de warmste zomeravonden. Uit de vorige workshop konden we maar liefst 18 ideeën samenvatten! In 3 rondes stemden we op onze favoriete ideeën en werkten we deze verder uit. In twee groepen werden al snel veel concrete stappen bedacht die we moeten ondernemen om deze ideeën tot werkelijkheid te maken.

Wat hebben we gedaan?

We begonnen de workshop met een korte **introdactie** over Klimaatmakers om de nieuwe gezichten welkom te heten. Deze voorstelling gebeurde door Klimaatmakers die al bij vorige sessies aanwezig waren.

In drie rondes prioriteerden we vervolgens de 18 ideeën uit de vorige workshops. Ideeën werden beoordeeld op basis van applaus. Daarna mocht iedereen geld investeren in zijn of haar top 3, op basis van haalbaarheid. Tot slot werd er per overblijvend idee gepolst naar persoonlijk engagement.

Zo kwamen we tot 2 ideeën, die verder uitgediept werden op een conceptfiche.

Als laatste stap maakten we een aanzet tot een actieplan, waar we per idee opschreven welke stappen er nodig zijn om dit echt uit te voeren, en wat daar nog voor nodig is.

De actieplannen van de twee ideeën werden aan de hele groep gepresenteerd, en we keken al even vooruit naar de laatste sessie.

Van 18 naar 2 ideeën

We bedachten in de vorige sessies enorm veel ideeën, die samengevat werden tot 6 ideeën per thema (meer groen, meer lokaal eten & meer spullen delen).

Uiteindelijk werden 2 ideeën gekozen uit de laatste twee thema's.

1. Lokale maaltijden op school om kinderen te laten kennismaken met lokale voeding
2. Hoplr inzetten om klimaatacties te versterken, bijvoorbeeld rond voedseloverschotten om verspilling tegen te gaan.

Soep van hier!

kennismaken met lokale voeding

Er werden veel verschillende ideeën gedeeld rond hoe we kinderen kunnen laten kennismaken met lokale voeding, maar als eerste actie kozen we voor 'soep van hier'.

Met lokale seizoensproducten, die bij voorkeur in overschot zijn, maken we met een team enthousiastelingen soep voor 1 klas/leerjaar op een school. Het liefst koppelen we er een uitstap aan naar iemand uit de buurt, waar de kinderen zelf mee kunnen oogsten en leren waar deze groenten vandaan komen en zelfs kunnen helpen de soep maken.

Als dit goed gaat, breiden we dit graag uit, naar de volledige school of zelfs meerdere scholen, en maken we hier een maandelijkse gewoonte van.

Hop, die overschotten op Hoplr!

Er zijn heel wat mensen die regelmatig iets delen met anderen, maar dit kan altijd meer zijn. Gereedschap wordt al vlot uitgeleend, en speelgoed krijgt vaak een tweede leven. Maar het kan bv. ook voor groenten en fruit van eigen kweek, of een stek van een plant. Platformen zoals Hoplr zouden nog beter bekend gemaakt & gebruikt moeten worden om ook dit soort overschotten niet verloren te laten gaan.

Naast zelf het goede voorbeeld te geven, moeten we ook anderen stimuleren om het platform te gebruiken én laten zien dat je het dus ook hiervoor kan inzetten. Er zijn zeker nog acties mogelijk rond het sensibiliseren en het aanbrengen van de juiste mindset om een platform als Hoplr te gebruiken om een steentje bij te kunnen dragen.

"We hebben genoeg gepraat en nagedacht; nu is het tijd voor actie!"

Workshop 4: Samen in actie!

Een korte recap!

Deze vierde bijeenkomst markeerde het eindpunt van het voortraject, waarbij Klimaatmakers begeleid werden door een externe partij. Vanaf nu gaan de Klimaatmakers zelf aan de slag! De volgende bijeenkomst, die volledig gedragen wordt door de Klimaatmakers zelf, markeert een mooie stap naar een zelfstandig opererende groep. Dit is nog maar het begin, maar met deze mooie groep enthousiastelingen gaan we op pad om van Heist-op-den-Berg een betere plek te maken!

Wat hebben we gedaan?

Het doel van deze workshop was om samen te beslissen hoe we als groep Klimaatmakers verder gaan. We verkenden elkaars talenten en ambities als Klimaatmakers. Op deze manier kregen we zicht op hoe we elkaar als team aanvullen.

Daarnaast hebben we ons gezamenlijke 'programma' opgesteld, met een manifesto waarin duidelijk wordt waar we voor staan en eerste ideeën voor een campagne om nog meer Heistenaars te bereiken en als Klimaatmaker te werven.

Tot slot werden praktische afspraken gemaakt, waaronder het opzetten van een WhatsApp-groep en het inplannen van een officiële kick-off.

De aftrap van de Heistse Klimaatmakers gaat door **op zondag 6 oktober van 14 tot 16 uur, in het Cultuurcentrum.**

Wil je hierbij nog aansluiten, laat het dan zeker weten aan het team via klimaatmakersheist-op-den-berg.be.

“Wij zijn een groep geëngageerde Heistenaars die zoeken naar manieren om struikelblokken weg te nemen bij onszelf en anderen om duurzame keuzes te maken die ons leven en de omgeving aangenamer, gezonder,... maken.”

Waar wij voor staan

Wij geloven dat het niet altijd gemakkelijk is om duurzame keuzes te maken. We hebben zelf niet alle antwoorden van hoe het moet, maar gaan graag op zoek hoe we onze omgeving aangenamer, gezonder en groener kunnen maken. Daarbij stellen we onszelf belangrijke vragen: Waar hebben mensen behoefte aan? Hoe kunnen wij hen helpen? Wat houdt onze medeburgers momenteel tegen om duurzamer te leven? Door te luisteren en in te spelen op deze behoeften, willen we stappen zetten die niet alleen haalbaar zijn, maar ook echt impact hebben. Zo zorgen we ervoor dat duurzaamheid niet alleen een idealistisch doel is, maar iets wat in het dagelijkse leven bij iedereen geworteld raakt.

Op de agenda

Om snel te kunnen opstarten, richten we ons op het oppakken van laaghangend fruit, oftewel acties die eenvoudig en snel uitvoerbaar zijn. Onder het motto "niet leuteren, maar doen" wordt meteen een aanzet gegeven voor concrete acties om de bal aan het rollen te krijgen. Het creëren van bekendheid speelt hierbij een centrale rol, en verschillende kanalen zoals een Facebook-pagina, flyers, post en een website zullen hiervoor ingezet kunnen worden.

De WhatsApp-groep is al opgericht en fungeert als communicatiemiddel om snel te schakelen en ideeën te delen. Er **is er zeker nog ruimte voor nieuwe klimaatmakers om zich aan te sluiten!**

De volgende stappen

De voornaamste praktische afspraken zijn reeds gemaakt en een datum voor de volgende bijeenkomst ligt al vast. In de beginfase zal de groep iets vaker bijeenkomen om de vaart erin te houden. Nadien wordt er gemikt op ongeveer vier bijeenkomsten per jaar. Deze kunnen bijvoorbeeld aan het begin van elk seizoen plaatsvinden, om in te spelen op seizoensgebonden acties.

Tijdens de volgende bijeenkomst worden de rollen verder verdeeld en gaan we van start met de eerste agendapunten. De focus ligt hierbij op het kiezen van enkele eerste acties.

Op **zondag 6 oktober** is er een **officiële aftrap van het Heistse Klimaatmakers-team**. Wil je nog meedoen? Kom dan zeker langs! Alle hulp en enthousiasme is nog welkom!

Wil je **eerder aansluiten als vrijwilliger** om bv. af en toe mee de handen uit de mouwen te steken? Dan ben je ook meer dan welkom en **kan je jezelf aanmelden via de QR code**. Zo kan het team je contacteren als ze handen te kort hebben bij bepaalde acties.

Meer informatie op

WWW.HEIST-OP-DEN-BERG.BE/KLIMAATMAKERS

